

Tervola ⁴⁹ 44 , Törmävaara

Kivikautisten asunnonpohjien
tarkastuskertomus.

Maarit Lönnberg 1972

Tervola 44 , Törmävaara

Maanomistajat: Eeva-Liisa Ylipalosaari os. Haminan rivitalo A 3,
94400 Laurila

Tila: Väinölä, rek. n:o 3⁴⁹

Ritva Lappalainen os. Kansakoulu, 97540 Tiainen

Tila: Vaararinne, rek. n:o 97

Peruskartta n:o 2542 12 1:20 000 Tervola, painettu 1960

Löytöpaikan koordinaatit: x = 7337 34

y = 531 28

z = noin 55-57 m mpy

Liite 1, jossa kuvat negatiiveista ff. 38829-38831

Ollessani kaivamassa Tervolan Törmävaaran kivikautista asuin-
paikka-aluetta kesällä 1972 kertoi Varejoen koulun johtajaopettaja
Kinnunen, että hän on nähnyt Tervola 24 :ssä ja 42 :ssa olevien asun-
nonpohjien kaltaisia painanteita syvemmällä metsässä Törmävaaran poh-
joisrinteellä. Hänen opastamana kävin tarkastamassa paikan. Tarkal-
leen se sijaitsee 1,24 km Varejoen koulusta linnuntietä lounaaseen ja
7,1 km Tervolan luterilaisesta kirkosta linnuntietä luoteeseen. Paik-
ka on Törmävaaran pohjoisella männikkörinteellä. Siellä on hiljattain
suoritettu hakkuita, minkä vuoksi maisema on avara ja painanteet ovat
selvästi havaittavissa. Rinne muodostuu terasseista, joista kahdella
on painannerivi.

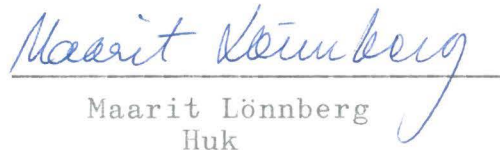
Alempi terassi on noin 55 m meren pinnan yläpuolella ja siinä on
kahdeksan selvästi havaittavaa ja kaksi epävarmaa painannetta noin 100
metrin matkalla. Tämän terassin alapuolella on välittömästi suo.
Ylempi terassi on noin 57 m meren pinnan yläpuolella ja siinä on kym-
menen painannetta noin 120 metrin matkalla.

Kaikki painanteet ovat muodoltaan soikeita, noin 4 m leveitä ja

5-6 m pitkiä (liite 1). Joidenkin kuoppien keskellä on matala mätäs, jonka alla tuntuu poljettaessa olevan kiviä. Erään painanteen keskelle oli kaivettu kuoppa. Siitä näkyi, että maalaatu paikalla on hienoa, keltaista hiekkaa ja että kuopanteen keskellä on ollut särmikkäitä kvartsiittikappaleita. Kivet vaikuttivat tulella lohkeilleilta ja ne olivat samanlaisia kuin Törmävaaran kivikautiselta asuinpaikka-alueelta löytyneiden tulisijojen kivet.

Koska painanteet ovat muodoltaan samantyyppisiä kuin Tervola 24:n ja 42:n asunnonpohjat sekä ne sijaitsevat suunnilleen samalla korkeudella, niidenkin voidaan olettaa olevan kivikautisia asunnonpohjia.

Helsingissä 19.4.1973

Maarit Lönnberg
Huk

TERVOLA 44 TÖRMÄVAARA

f. 39829

KUVA 1. ALEMMAN TERASSIN KUOPANNE-
RIVI KUVATTUNA IDÄSTÄ.

f. 39830

KUVA 2. ETUALALLA ON YKSI YLEMMÄN
TERASSIN KUOPANTEISTA KUVATTUNA
IDÄSTÄ.

f. 39831

KUVA 3. KUVA ON OTETTU YLÄTERAS-
SILTA, ETELÄSTÄ. ALATERASSI NÄKYY
KUVAN KESKELLÄ. SEN TAKANA OLE-
VA METSÄ ON SUON REUNAA.